

Þrjár greinar þessa frumvarps snerta afkomu minni raforkuframleiðendur.

1. 2. gr. c liður “Gjaldtaka fyrir úttekt dreifiveitna frá flutningskerfi ...” o.s.frv.
2. 2. gr. e liður “Krefjast skal greiðslu ef tenging nýrra virkjana” o.s.frv.
3. 3. gr. c liður “Dreifiveita skal láta virkjun sem tengist veitusvæði hennar beint og leiðir til minni tapa en ella væri eða er á annan hátt hagstæð fyrir dreifikerfið njóta þess hagræðis.

Raforkuframleiðendur

Um fyrstu greinina af þessum þremur er það að segja að ~~það~~ er sammála þeim mönnum innan orkugeirans og utan, sem telja það ekki raunhæft að taka sama gjald til flutningakerfisins af allri framleiðslu. Virkjun getur verið hagstæð flutningskerfinu ekki síður en viðkomandi dreifiveitu, t.d. komið í veg fyrir annars nauðsynlega styrkingu á línun til dreifiveitu. Eins hljóta að koma fram töp á aðal flutningskerfinu og því meiri sem lengra er frá orkugjafa til dreifiveitu.

Önnur greinin virðist m.a. eiga við þar sem tenging virkjunar við flutningskerfið reynist kostnaðarsöm t.d. vegna fjarlægðar virkjunar frá línu eða viðkomandi lína sé mjög háspennt og því dýrt að tengjast henni.

Eðlilegt er að viðurkenna að þessi atriði hafa áhrif á hagkvæmni virkjunar fyrir heildina og að tekið sé tillit til þess að einhverju marki ef sá kostnaður er verulegur.

Þriðja greinin fjallar um sérstaka greiðslu dreifiveitu til virkjana sem teljast henni hagstæðar á sínu svæði s.s. vegna minnkaðra tapa í hennar flutningskerfi.

Hvað þýðir t.d. “eða er á annan hátt hagstæð fyrir dreifikerfið”. Á að meta verðmæti þess þegar aðflutningslína bilar og viðkomandi smávirikjun skilar ódýrri orku í stað orku frá varaafli, en verðmunur þar á er talinn um 20 kr. á kw/st.

Á að meta með jákvæðari hætti en hingað til að orka sem smávirikjun framleiðir umfram aflgald gerir það í mörgum tilfellum að meiri vatnssöfnun á sér stað í miðlunarlónum en ella. Eða verður það áfram að einungis sé sektað fyrir skortorku, þ.e. ef ekki næst einhverjar klst. eða dægur að framleiða viðmiðað markafli sem aflgjaldið miðast við.

Þess verður að vænta að þessir þættir verði rétt reiknaðir og með sanngjörnum hætti í hverju tilviki, en óbætt er sú hagræðing flutningsfyrirtækisins sem fram kann að koma í ýmsum tilfellum og bent er á hér að framan.

Að lokum.

Óneitanlega verður íslenskum raforkubændum hugsað til þess hvert brautargengi litlar rafstöðvar sem byggja á endurnýjanlegri orku fá hjá grannþjóðum og hvert stefnir þar t.d. með útgáfu grænna korta sem söluvöru til þeirra sem mest menga.

Sömuleiðis verður að vænta þess að stjórnmalámennt reyni að horfa á hagkvæmni þessara virkjana í byggðarlegu tilliti t.d. með því að sjá til þess að Byggðastofnun láni til þeirra á hagkvæmari kjörum en nú og án þess að veð sé tekið í fleiri eignum en viðkomandi virkjunum eins og nú gildir.

Fundur með iðnaðarnefnd Alþingis 06.12.2004

Skoða ber þennan þátt svo að eðlileg samkeppni ríki gagnvart lánamarkaði.
Uppáskrift ríkisins t.d. sem ábyrgðaraðili lána fyrir Landsvirkjun vegur þungt.
Þar hefur líka skipt máli til mismununar að Landsvirkjun og fleiri orkuveitur eru
undanþegin stimpilgjöldum af lánum.

Lagt fram fyrir hönd Félags raforkubænda.

Birtur Friðriksson
Olafur Eggertsson